

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.167/2021/4. szám

A felperes:

(felperes neve) Önkormányzata (felperes címe.)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. (ügyvédi iroda neve) és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd; ügyvédi iroda címe.)

Az I. rendű alperes:

I. r. alperes neve, internetes hírportál) Szerkesztőség (I-II. r. alperes címe.)

A II. rendű alperes:

(II. r. alperes neve) (I-II. r. alperes címe.)

Az alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. (ügyvéd címe.)

A per tárgya:

Sajtóhelyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék, 6.P.21.017/2020/11.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

I., II. rendű alperes; 6.P.21.017/2020/12.

Í T É L E T

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja**.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy az adóhatóság felhívása szerint fizessen meg az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi a II. rendű alperest 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 7.620 (hétezer-hatszázhusz) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] 2020. május 20-án az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes által fenntartott (I. r. alperes neve) internetes portálon „Ezek a polgármesterek vettek el az óvónők pénzéből” címmel cikk jelent meg. A több alcímre tagolt cikk első része és a lead az alábbiakat tartalmazta:

[2] „(városrész neve)ban a járványhelyzet alatt több tízmillióért kötöttek szerződést (ügyvédi iroda neve)ékkal.”

[3] „Miközben több ellenzéki vezetésű településen, kerületben jut pénz zsíros megbízási szerződésekre, megemelt vezetői fizetésekre, vagy megkérdőjelezhető fejlesztésekre, más területen megszorítanak. Van, ahol egy sor önkormányzati dolgozó – köztük óvodapedagógusok – bérét csökkentették, egyik-másik helyen jelentősen – írja a (napilap neve). A vírus elleni küzdelem helyett a párttárs ügyvédi irodáját tömí ki tízmilliókkal - így kommentált korábban a lapnak (országgyűlési képviselő neve) kormánypárti országgyűlési képviselő a FIDESZ (városrész neve)i szervezetének elnöksége nevében, hogy (polgármester neve), a kerület DK-s polgármestere csaknem 30 millió forintot szerződést kötött a (ügyvédi iroda neve) és Társai Ügyvédi Irodával. A fideszes politikus úgy fogalmazott: a szerződés megkötése nem volt indokolt, amit felelőtlen gazdálkodásnak is minősített a parlamenti képviselő.

Az ügyben a kormányhivatal vizsgálatot indított és megállapította, (polgármester neve) törvényt sértett, amikor a szerződést megkötötte. Ezt a kormányhivatal azzal indokolta, hogy (polgármester neve) a veszélyhelyzet idején fennálló jogkörére hivatkozva, átruházott hatáskörben polgármesteri döntésként kötötte meg a szerződést. Abból ugyanis kitűnt, hogy a tartalma általános adatellátásra vonatkozik, ebből következően az a veszélyhelyzetben jelentkező feladatokon túlmutat.

A kormányhivatal törvényességi felhívásában felszólította a polgármestert, 30 napon belül szüntesse meg a törvénysértést és helyezze hatályon kívül a döntésről szóló jogsértő határozatot. A (vezetéknev)-család és a DK ügyvédjének irodájával kötött szerződés annak tükrében is megdöbbentő, hogy a (napilap neve) információi szerint a kerületben dolgozó óvodapedagógusoknak a megváltozott beosztások következményeként csökkenhetett a fizetésük. Annyi azonban biztos, hogy az éves szinten 100.000 Ft-os ruhapénzt és a korábban szociális területen és óvónőknek adott (városrész neve) pótlékot már a veszélyhelyzet elrendelése előtt megszüntették.”

[4] A cikk megjelenését követően a felperesi jogi képviselő 2020. május 26-án kelt és 2020. május 27. napján ajánlott tértivevényes küldeményként postára adott levelében helyreigazító közlemény közzétételére kérte az I. rendű alperest, az ott megfogalmazott módon.

A későbbi keresetlevéllel egyezően sérelmezte, hogy a cikk címében és tartalmi részében valótlan, jogsértő tartalmú közlések szerepelnek, egyben részletesen előadta a valóságnak megfelelő tényeket.

Utalt arra a joggyakorlat alapján, hogy a valótlan tények a felperesre vonatkoznak nevének konkrét megnevezése nélkül is.

[5] A helyreigazítási kérelemre felperes választ nem kapott, annak az I. rendű alperes nem tett eleget.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[6] A felperes keresetében - az abban meghatározott módon, terjedelemben, időtartamon belül - kérte kötelezni az I. r. alperest az általa meghatározott tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére a költségjegyzék szerinti perköltsége megfizetésére pedig a II. rendű alperest.

[7] Keresete jogalapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (Smtv.) 12. § (1), (2), továbbá a Pp. 495. § (2) és 496. § (1) bekezdésére hivatkozott.

[8] Előadta, az I. rendű alperes internetes oldalán a megjelölt linken 2020. május 20. napján jelent meg a sérelmezett cikk - "Ezek a polgármesterek vettek el az óvónők pénzéből" címmel.

[9] A felperes a cikkben az alábbi közléseket találta sérelmesnek: "Ezek a polgármesterek vettek ez az óvónők pénzéből."

[10] "(városrész neve)ban a járványhelyzet alatt több tízmillióért kötöttek szerződést."

[11] "Miközben több ellenzéki vezetésű településen, kerületben jutott pénz zsíros megbízási szerződésekre, ... más területen megszorítanak. Van, ahol egy sor önkormányzati dolgozó - köztük óvodapedagógusok - bérét csökkentették, egyik-másik helyen jelentősen."

[12] "... A (napilap neve) információi szerint a kerületben dolgozó óvodapedagógusoknak a megváltozott munkabeosztások következményeként csökkenhetett a fizetésük. Annyi azonban biztos, hogy az éves szinten 100 ezer forintos ruhapénzt és a korábban szociális területen és óvónőknek adott (városrész neve)-pótlékot már a veszélyhelyzet elrendelése előtt megszüntették."

[13] Köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes Budapesten központi szerkesztőséget működtet, mely által gyártott ún. központi anyagok bekerülnek a regionális hírportálok - mint az I. rendű alperes - hírfolyamába, a helyi szerkesztőség által szerkesztett cikkek közé. A sérelmezett cikk is ún. központi anyag, amit több tény alátámaszt, egyebekben, hogy ezt a cikket a II. rendű alperes központi szerkesztősége, a (napilap neve) napilap anyagából vette át.

[14] Az I. rendű alperes felelősségét nem zárja ki, hogy más szerkesztőség cikkét vette át, mert a valótlan tény híresztelése is jogsértő magatartás [Smtv. 12. § (1) bekezdés].

[15] Az általa sértő tartalmúnak ítélt közlések miatt postai úton sajtóhelyreigazítást kért az I. rendű alperestől, melyet 2020. május 27. napján ajánlott-tértivevényes küldeményként postára adott, a kérelemben foglaltakat azonban az I. rendű alperes nem teljesítette.

[16] Az alperesek érdemi védekezésükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték. Védekezést csak a felperes által kifogásolt első bekezdést illetően terjesztettek elő.

[17] Előadták, a felperes vonatkozásában a sérelmes cikk csupán annyit tartalmaz, hogy az óvodapedagógusoknak megváltozott munkabeosztásuk következményeként csökkenhetett a fizetésük. Azt, hogy egy sor óvodai dolgozó bérét csökkentette a felperes, nem tartalmazza a cikk. Az óvodapedagógusok fizetésének csökkenését és nem csökkentését csupán párhuzamba helyezi azzal, hogy a felperes nagyértékű megbízást kötött mindeközben. Téves a felperes hivatkozása, hogy a cikk bevezetőjében foglalt minden említett önkormányzatra vonatkoznak az ott írtak, mert a teljes cikket elolvasva derül csak ki, hogy mely

önkormányzatokról szól a cikk és mely önkormányzat milyen lépését kritizálta a szerző. Egyértelmű a cikk teljes elolvasása után az olvasónak, hogy a felperes vonatkozásában mit állít, így azt, hogy egy sor önkormányzati dolgozó, köztük az óvodapedagógusok bérét csökkentette, nem állítja.

[18] Megalapozatlan a helyreigazítás végrehajtási módjára vonatkozó kérelem is. A kezdőoldal legelején történő 24 órás közzététel megalapozatlan és eltúlzott, mert a sérelmezett közlések nem szerepeltek a főoldalon, továbbá az eredeti cikk hivatkozása 8 óránál tovább nem szerepelt a főoldalon és 4 óránál nem szerepelt a kezdő oldal elején.

Az elsőfokú ítélet

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest arra, hogy az általa szerkesztett I. r. alperes neve, internetes hírportál) internetes portálon az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül az alábbi helyreigazító közleményt tegye közzé a sérelmezett közleményhez hasonló módon, és terjedelemben, kommentár nélkül akként, hogy az alábbi helyreigazító közlemény az eredeti [https:\(link neve\) linken](https:(link neve) linken) **a cím alatt, a lead felett** – legalább 30 napig, illetve addig, amíg az eredeti, kifogásolt cikk hozzáférhető, és a I. r. alperes neve, internetes hírportál) kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, jelenjen meg 24 óra időtartamban az alábbi cím, amelyre kattintással az eredeti cikk és az abban foglalt helyreigazító közlemény elérhető: **„Helyreigazítás: (felperes neve) Önkormányzatáról valótlanságot híreszteltünk”**:

„Helyreigazító közlemény:

2020. május 20. napján a I. r. alperes neve, internetes hírportál) online felületünkön közzétett „Ezek a polgármesterek vettek el az óvónők pénzéből” című online cikkünkben valótlantul híreszteltük, hogy (felperes neve) Önkormányzata egy sor önkormányzati dolgozó – köztük óvodapedagógusok – bérét csökkentette, továbbá valótlantul híreszteltük, hogy (felperes neve) Önkormányzata az éves szinten 100 ezer forintos ruhapénzt és a korábban szociális területen és óvónőknek adott (városrész neve)-pótlékot már a veszélyhelyzet elrendelése előtt megszüntette.”

[19] Kötelezte II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek bruttó 50.800 Ft perköltséget és a Magyar Államnak 36.000 Ft elsőfokú eljárási illetéket.

[20] Döntése indoklásában utalt az Smtv. 12. § (1) bekezdésére, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXCV. tv. (Pp.) 495-496. §-aira, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK.12. és 13. számú állásfoglalásaira.

[21] Rögzítette, hogy a felperes a cikkben megjelent két állítás valóságtartalmát sérelmezte. Az egyik az első bekezdés utolsó mondataként szereplő tényállítás volt, a második az utolsó bekezdés ötödik mondata. Ezek közül az alperesek a második sérelmezett állítást illetően érdemi ellenkérelmet nem terjesztettek elő, annak valóságtartalma bizonyítását meg sem kísérelték. Nem találta alaposnak az első sérelmezett közléssel kapcsolatos alperesi védekezést, amely az volt, hogy a sérelmezett cikk nem állította, hogy a felperes csökkentette volna egy sor önkormányzati dolgozó, köztük óvodapedagógusok bérét.

[22] Ezzel kapcsolatosan kiemelte, a sajtóközleményt a cikk egészében vizsgálva megállapítható, hogy a közlemény első része 5 bekezdésből állt, melyben a 2-5. bekezdésben konkrétan (városrész neve) Önkormányzat, illetve a polgármester intézkedéseit kritizálták. A cikk szerkezetéből, a címadásból, a cikkben szereplő tényállítások csoportosításából fakadóan alkalmas az olvasóban azt az érzést kelteni, mintha a felperes egy sor önkormányzati dolgozó

bérét csökkentette volna. Az első bekezdésben lévő tényállítások is a felperesre vonatkoznak, mely sugalmazást nem enyhíti jelentősen az 5. bekezdés 2. mondatában szereplő "csökkenthetett" kifejezés használata sem, az alperesek hivatkozásával szemben. A cikk címében az az állítás szerepel, hogy a polgármesterek elvettek az óvónők pénzéből, illetve a lead-ban kifejezetten (városrész neve)ra utalva az óvónők fizetés csökkentésével adták elő párhuzamban a (ügyvédi iroda neve)ékkal kötött ügyvédi megbízási szerződésekkel.

[23] Az alperesek nem vitatták a felperes által kimunkált személyi juttatás előirányzatokra vonatkozó adatokat, a béren kívüli juttatások összegét, azok jogcímét.

[24] Mindezek alapján a felperes által sérelmezett tényközléseket valótlannak minősítette.

[25] Megalapozottnak ítélte a helyreigazító közlemény közzététele módja iránt előterjesztett felperesi igényt is, mert a bírói gyakorlat szerint a helyreigazító közlemény internetes sajtótermékben 24 óra időtartamban való közzététele megfelel az Smtv. 12. § (2) bekezdésében írtakra. A hírportálok közléseit folyamatosan frissítve helyezik el. A cím és a lead 24 órás kezdő oldalon való közzététele megfelel a hírportálok gyakorlatának és a bírói gyakorlatnak is (32.Pf.20.041/2020/5.).

[26] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) és 499. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[27] Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésükben az I. és II. rendű alperesek az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérték akként, hogy az ítéltábla a helyreigazító közleményből azt a szövegrészt, hogy "Valótlanul híreszteltük, hogy (felperes neve) Önkormányzata egy sor önkormányzati dolgozó - köztük óvodapedagógusok - bérét csökkentette." szövegrészt mellőzze [Pp. 383. § (2) bekezdés]. A másodfokú bíróságtól a Pp. 369. § (3) bekezdés c)-d) pontjai szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérték.

[28] Hivatkozásuk szerint a megsértett anyagi jogi rendelkezés az Smtv. 12. § (2) bekezdése, mert a fellebbezésben kifogásolt valótlán tényállítást a felperesre nézve a cikk nem tartalmazza. A cikk a (személy neve) vezette (település neve)on történtek alapján írta azt, hogy csökkent az óvodai és önkormányzati alkalmazottak fizetése. Felperes vonatkozásában önkormányzati dolgozói fizetés csökkentésről egyáltalán nem írt, az az óvodapedagógusok vonatkozásában szintén nem csökkentésről, hanem arról szólt, hogy a megváltozott munkabeosztások következményeként csökkenhetett a fizetésük. Ezért az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a helyreigazítási kötelezettséget a kifogásolt szövegrészre.

[29] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Az ítéltábla döntésének indokai

[30] A fellebbezés alaptalan.

[31] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következően, korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály

megsértésére hivatkozik, továbbá a felülbírálat jogkörei közül melynek vagy melyeknek a gyakorlását kéri a másodfokú bíróságtól.

[32] Az alperesek a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja mellett a d) pontot is megjelölték, azonban az elsőfokú bíróság az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörében nem hozott döntést, ilyen jellegű jogszabályt nem alkalmazott. Ezért az ítéltáblának – a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerint gyakorolni kért felülbírálati jogkört és a fellebbezés indokait is figyelembevée – azt kellett vizsgálnia, hogy helyesen jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes által sérelmezett cikk tartalmazza-e a fellebbezésben vitatott tényállítást.

[33] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján a sajtóhelyreigazítási jog tényalapja a valamely médiatartalomban valótlán tény állításával, híreszteléssel vagy való tények hamis színben való feltüntetésével okozott sérelem. E jogszabályi rendelkezésből következően a sajtóhelyreigazítás joga a médiában szereplő személyek joga a valótlán tényállítások kiigazítására. E körben is irányadó a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) PK.12. számú állásfoglalása, mely szerint a jogsértés elbírálásánál tekintettel kell lenni a szövegkörnyezetre, és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket, összefüggésükben kell vizsgálni. (BDT2020. 4224) Lényeges az is, hogy a közlés jogsértő jellegének megítélésénél jelentősége van annak, hogy ha a kifogásolt közleménynek több lehetséges értelmezése is van, és ebből legalább egy alkalmas a jogsérelem megállapítására, akkor ezen értelmezést kell az érintett szempontjából alapul venni. A méltányos értelmezés elve szerint a közlésben rejlő értelmezési nehézségek hátránya nem terhelhető az érintettre.

[34] A felperes által sérelmezett közleményt tartalmazó cikk a címe és bevezető bekezdése szerint azokkal az önkormányzatokkal foglalkozik, amelyek az önkormányzati dolgozók – köztük óvodapedagógusok – járandóságát csökkentették. Kétségtelenül, a cikkben a felperesre vonatkozó részben a „csökkenhetett”, feltételes módú kifejezés szerepel. E kifejezés azonban a csökkenés okát követően szerepel, amely így a cikk címével is összefüggésben nem zárja ki, hogy fizetés csökkentése ne történt volna, annak csupán lehetséges okát jelöli meg feltételesen. Ezért a közlés akként is érthető, hogy a felperes csökkentette az önkormányzati dolgozók, köztük óvodapedagógusok fizetését.

Mindezekre figyelemmel – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította – a felperes helyreigazítás iránti igénye alapos volt.

[35] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a megfellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[36] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) és 499. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes köteles megfizetni a felperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint 2 munkaóra figyelembevételével megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

[37] A II. r. alperes a feleket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján megillető illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték viselésére köteles a Pp. 102. § (1) és 499. § (1) bekezdése alapján.

Szeged, 2021. május 3.

Dr. Béri András sk.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró